

Nr 66.

Av herr **Uddenberg** i Varberg, om anslag till stipendier åt läkare i allmän tjänst för beivrande av medicinska fortsättningskurser i Stockholm.

Om också läkarutbildningen i Sverige är synnerligen solid och grundlig, föreligger det likväl — med hänsyn till de medicinska vetenskapernas hastiga utveckling — behov av att läkarna någon gång få tillfälle att utvidga sina kunskaper genom deltagande uti undervisningskurser, anordnade vid sjukhus med mera allsidigt sjukmateriel. I all synnerhet gäller detta om tjänsteläkarna å landsbygden, vilka, såsom oftast ensamma på sin ort, måste behärska de olika medicinska disciplinerna. Man kan därför säga, att det var ett länge känt behov, som blev fyllt, då några specialistutbildade läkare började att försöksvis anordna medicinska fortsättningskurser i Stockholm. Sedan trenne sådana hållits åren 1909, 1911 (med 66 deltagare) och 1913 (med 56 deltagare), ingick den sistnämnda år nybildade »föreningen för medicinska fortsättningskurser» med begäran om statsbidrag till stipendier för landsortsläkare, som önskade deltaga i kurserna. I enlighet med kungl. proposition i frågan beslöt också 1914 års förra riksdag bevilja ett anslag för ändamålet å 4,500 kronor, därvid bestämdes, att stipendiernas storlek skulle vara 300 kronor och att de skulle kunna utgå till läkare, anställda i statens, landstings eller kommuns tjänst.

I föreningens program ingick att tillsvidare anordna fortsättningskurser i Stockholm endast vart annat år. I enlighet härmed höllos sådana åren 1915, 1917, 1919 och 1921, samtliga med statsbidrag, som blev höjt först till 6,000 kronor och slutligen till 12,000 kronor, på det att stipendierna måtte komma flera tjänsteläkare till del. I samband med sistnämnda ökning av anslaget höjdes även stipendiernas storlek till 400 kronor, varjämte särskilt bidrag skulle utgå till resekostnader för provinsialläkare från övre Norrland.

Kursdeltagarnas antal steg första gången, stipendier kunde utdelas, till 80 och har vid de följande kurserna utgjort respektive 78, 53 och 60 (därav 42 från landsorten).

Sedan 1921 har något statsbidrag för ändamålet icke vidare blivit beviljat, och någon kurs har därför sedan dess icke kunnat komma till stånd. Förra året gjordes ett försök att genom Svensk Läkartidning efterhöra, huruvida deltagare till en ny kurs utan bidrag till kostnaderna kunde beräknas, men endast 11 anmälde sig och därav allenast 5 från landsorten.

Då de flesta tjänsteläkares ekonomi huvudsakligen är beroende av deras dagsinkomst på praktiken, innebär för dem redan ledigheten i och för sig med därtill kommande utgift för vikarie en kännbar ekonomisk upppoffring. Vid sådant förhållande är det lätt att förstå, att det för tjänsteläkarna i allmänhet ställer sig svårt att kunna deltaga i en fortsättningskurs utan bidrag till de direkta kostnaderna för denna.

Uppenbart synes sålunda vara, att skola de medicinska fortsättningskurserna åter kunna komma till stånd, måste statsbidrag beviljas för ändamålet. Med hänsyn till vikten av att landets läkarkår sättes i tillfälle att uppfriska och vidmakthålla de under studietiden förvärvade kunskaperna samt att göra sig praktiskt förtrogen med nya undersöknings- och behandlingsmetoder, på den medicinska vetenskapens område, vore det i hög grad önskvärt, att det icke bleve något ytterligare uppskov med anordnandet av medicinska fortsättningskurser.

Nämnas må också, att medicinalstyrelsen i underdåniga skrivelser den 3 augusti 1921, den 18 augusti 1922, den 19 september 1923 och den 30 augusti 1924 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte begära anslag av riksdagen till sådan kurs, om också till ett reducerat belopp. I sistnämnda skrivelse föreslogs sålunda, att 7,500 kronor måtte begäras för ändamålet. Därvid utgick medicinalstyrelsen ifrån, att stipendierna åter skulle sänkas till 300 kronor, och att högst 600 kronor skulle reserveras såsom bidrag till resekostnader för provinsialläkare i övre Norrland. I denna medicinalstyrelsens skrivelse är även omnämnt, att föreningen i fråga meddelat, att den vore beredd att, om anslag till stipendier åter kunde utverkas, anordna medicinsk fortsättningskurs under hösten 1925.

Under återopande av vad sålunda blivit anfört får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte till stipendier för i statens, landstings eller kommuns tjänst anställda läkare för beivrande av medicinska fortsättningskurser i Stockholm m. m. på extra stat för budgetåret 1925—1926 anvisa ett förslagsanslag, högst 7,500 kronor.

Stockholm den 20 januari 1925.

Erik Uddenberg.